

Desatero při expozici hluku

- Statistiky ukazují, že hluk při práci zůstává v Evropě nadále závažnou, avšak často podceňovanou hrozbou pro miliony pracovníků. Tato problematika se v současnosti pochopitelně dostává do popředí pozornosti institucí zabývajících se ochranou zdraví při práci.
- V současné době se lze setkat s velkým počtem případů expozice vysokým hladinám hluku a v důsledku toho je mnoho zaměstnanců vystaveno možnému riziku poškození zdraví. Hrozba hluku vysoce překračuje rámec již tradičních „hlučných“ průmyslových odvětví.
- Pokud hladina hluku na pracovním místě představuje riziko pro zdraví a bezpečnost zaměstnanců, omezení expozice toto riziko snižuje.
- Snižování expozice hluku tedy snižuje riziko ztráty sluchu způsobené hlukem.
- Nejúčinnějším způsobem snižování hladin hluku při práci je přijetí opatření na snížení hluku:
 - při návrhu zařízení,
 - při výběru materiálu,
 - při výběru pracovních postupů,
 - při výběru pracovních metod.

Prvořadé je dosažení snížení hladiny hluku přímo u zdroje.

- Pokud není možné dostupnými prostředky expozici hluku snížit, nastupují doplňková opatření k ochraně sluchu ke snížení vnímání a přenosu hluku – osobní chrániče sluchu.
- Hluk vyskytující se v práci je posouzen a změřen za účelem stanovení:
 - denní osobní expozice zaměstnance hluku pro 8 hodinovou pracovní dobu,
 - týdenního průměru denních hodnot.

Tyto údaje lze také použít při hodnocení míry rizika poškození sluchového aparátu. Použité metody a přístroje musí odpovídat požadavkům stanovených platnými právními předpisy. Nejpresnější metodu měření představuje sledování expozice v průběhu celé pracovní směny pomocí integrujícího průměrujícího zvukoměru.

- Pokud denní osobní expozice hluku přesáhne 85 dB, musí být zaměstnanci vhodným způsobem informováni o:
 - možných rizicích vyplývajících pro jejich sluch z expozice hluku,
 - opatřeních přijatých k redukci hlučnosti,
 - povinnosti dodržovat ochranná a preventivní opatření,

- používání osobních chráničů sluchu, které musí být správně používány a ošetřovány. Jejich typy musí být v souladu s právními předpisy a přizpůsobeny pracovním podmínkám zaměstnanců.
- V případě, že není možné snížit denní osobní expozici zaměstnance hluku pod 85 dB, je tento povinen podrobit se pravidelným preventivním lékařským prohlídkám za účelem vyšetření sluchu.
- Každá prohlídka zaměřena na vyšetření sluchu by měla zahrnovat otoskopické vyšetření sluchu kombinované s audiometrickým vyšetřením včetně tónové audiometrie při přenosu vzduchem.
- Audiometrie je metoda vyšetření prahu vzdušného a kostního vedení v rozsahu 125 Hz až 8 000 Hz a výpočet sluchové ztráty. Oblast podstatná pro lidskou řeč je 500 Hz – 2 000 Hz. Pokud je sluch v této oblasti jakkoliv poškozen, dochází ke zhoršenému slyšení.
- Audiometrická vyšetření jsou prováděna v souladu s ČSN ISO 6189-1994 jedenkrát za 12 měsíců, prohlídky provádí kvalifikovaná osoba.

Výběr souvisejících předpisů

- Směrnice Rady 89/391/EHS o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- Směrnice Rady 2003/10/ES o minimálních požadavcích pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví pracovníků před rizikem spojeným s expozicí fyzikálním činitelům (hluk)
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 148/2006 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací
- ČSN EN ISO 9612: 2010 (01 1622) Akustika – Směrnice pro měření a posuzování expozice hluku v pracovním prostředí
- ČSN ISO 1999: 1993 (01 1620) Akustika. Stanovení expozice hluku na pracovišti a posouzení zhoršení sluchu vlivem hluku
- Metodický návod pro měření a posuzování hluku v pracovním prostředí a vibrací, věstník MZ ČR č. 1/2002

Pro Národní informační centrum BOZP (Český Focal Point)
zpracoval Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i.

© 2010